

REFERAT Sundheds- og Forebyggelsesudvalget d. 03-02-2026

Mødedato Tirsdag d. 03. februar 2026 kl. 08:00

Mødested Sundhedscentret i Rødekro

Mødedeltagere Ida Smed, Eivind Underbjerg Hansen, Christian Mutwa
Christensen, Kim Petersen Wandahl, Arne Leyh Petersen, Dorrit
Knudsen, Erwin Andresen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Orientering om patientrettet forebyggelse.....	4
Godkendelse af horisontal samarbejdsaftale om patientrettet forebyggelse.....	5
Godkendelse af forslag til kvalitetsstandard for rusmiddelbehandling 2026-2027.....	7
Drøftelse af kriterier for tildeling af Sundhedsfremmemærket.....	9
Orientering om sundhedspolitikken implementering.....	11
Orientering om møde i Sundhedsråd Sønderjylland den 27. januar 2026.....	13
Gensidig orientering.....	14
Underskriftsside.....	15

Punkt 11: Godkendelse af dagsorden

25/29536

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at dagsordenen godkendes.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 03-02-2026

Godkendt.

Punkt 12: Orientering om patientrettet forebyggelse

26/1988

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at udvalget orienteres om den patientrettede forebyggelse i Sundhedscenteret.

Aabenraa Kommunes sundhedscenter tilbyder en række forløb til borgere ramt af forskellige sygdomme og helbredssituationer, værende f.eks. diabetes, hjerteproblemer, KOL, og følger efter kræft. Indsatserne tager udgangspunkt i kommunens handleplan for "Det Gode Liv med kronisk sygdom". Handleplanen er vedlagt sagen.

Formålet med tilbuddene til borgere med kronisk sygdom er at give borgeren indsigt i, tro på og redskaber til egne evner, som over tid kan føre til en bedre håndtering af livet med kronisk sygdom, f.eks. gennem bedret helbredsstatus, egenomsorg og sundhedsadfærd.

De enkelte forløb tager udgangspunkt i den enkelte borgers funktionsevne, motivation og sundhedskompetencer. Disse emner afdækkes ved den indledende samtale med borgeren.

I alt blev der i alt 2025 afholdt 792 forløb indenfor den patientrettede forebyggelse, hvor de største grupper var relateret diabetes, kolesterol, hjerteproblemer, samt KOL.

På mødet vil repræsentant fra Sundhedscenteret deltage.

Sagen afgøres i

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 03-02-2026

Taget til efterretning.

Bilag

3797-24-aabenraa-kommunes-handleplan-for-forebyggelsestilbud-til-borgere-med-kronisk-sygdom

Punkt 13: Godkendelse af horisontal samarbejdsaftale om patientrettet forebyggelse

25/31541

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at Byrådet godkender, at Aabenraa Kommune indgår en horisontal samarbejdsaftale med Region Syddanmark om patientrettet forebyggelse.

Som følge af sundhedsreformen er der en række opgaveområder, som fra 1. januar 2027 skal overgå fra kommunerne til regionerne. Et af disse opgaveområder er patientrettet forebyggelse.

Med sundhedsreformen følger en mulighed for at kommuner og regioner kan indgå horisontale samarbejdsaftaler med henblik på at løse sundhedsopgaver i det nære sundhedsvæsen sammen.

Region Syddanmark ved Sygehus Sønderjylland og Aabenraa Kommune har sammen udarbejdet et udkast til en horisontal samarbejdsaftale om løsningen af patientrettet forebyggelse. Region Syddanmark og de øvrige sønderjyske kommuner er ligeledes i dialog om at indgå horisontale samarbejdsaftaler om patientrettet forebyggelse.

Hensigten med aftalerne er at stille kvalificerede og ensartede tilbud til rådighed for borgerne på tværs af hele regionen. Det er parternes overbevisning, at dette i højere grad kan lade sig gøre ved at kombinere kommunens viden og erfaring fra den borgerrettede og den patientrettede forebyggelse samt den nære placering tæt på borgerne med regionens viden og erfaring fra behandling af kroniske eller langvarige sygdomme i sygehusvæsenet. Målet for samarbejdet er at lave forbyggende tiltag, som bidrager til, at forværring i kroniske sygdomme forhindres, og at borgerne undgår indlæggelser og genindlæggelser på sygehusene.

Politisk proces for godkendelse af den horisontale samarbejdsaftale

Region Syddanmark skal senest den 1. april 2026 sende en endelig politisk godkendt horisontal samarbejdsaftale til Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Den politiske proces frem mod aflevering af aftalen er følgende:

- 3. februar 2026: Sundheds- og Forebyggelsesudvalget (Aabenraa Kommune) behandler den horisontale samarbejdsaftale med henblik på godkendelse
- 17. februar 2026: Økonomiudvalget (Aabenraa Kommune) behandler den horisontale samarbejdsaftale med henblik på godkendelse
- 24. februar 2026: Sundhedsråd Sønderjylland (Region Syddanmark) behandler den horisontale samarbejdsaftale med henblik på godkendelse
- 25. februar 2026: Byrådet (Aabenraa Kommune) behandler den horisontale samarbejdsaftale med henblik på godkendelse
- 23. marts 2026: Regionsrådet (Region Syddanmark) behandler den horisontale samarbejdsaftale med henblik på godkendelse.

Lovgrundlag

Sundhedsloven § 118 d

Høring/udtalelse

Der er bilagt udtalelse fra Sektor MED Social & Sundhed.

Sagen afgøres i

Byrådet

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,
at den horisontale samarbejdsaftale om patientrettet forebyggelse godkendes.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 03-02-2026

Anbefales godkendt.

Bilag

Horisontal samarbejdsaftale Patientrettet forebyggelse Aabenraa Kommune og Sygehus Sønderjylland - til politisk behandling

Udtalelse fra medarbejdersiden i SektorMED om horisontal aftale patientrettet forebyggelse

Punkt 14: Godkendelse af forslag til kvalitetsstandard for rusmiddelbehandling 2026-2027

25/26352

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at Byrådet godkender et forslag til revideret kvalitetsstandard for rusmiddelbehandling efter høring i Handicaprådet.

Hvert andet år skal der udarbejdes og godkendes en kvalitetsstandard for rusmiddelbehandling, som er en beskrivelse af det serviceniveau, Aabenraa Kommunes rusmiddelcenter tilbyder borgerne.

Formålet med kvalitetsstandarden er at sikre de rette overordnede rammer for kommunens behandlingstilbud til målgruppen i Rusmiddelcenteret.

En kvalitetsstandard skal gøre det synligt og gennemskeligt, hvilken hjælp og service samt hvilket serviceniveau borgeren og dennes pårørende kan forvente - i dette tilfælde ved alkohol- og stofbehandling. Derfor er et konkret og letforståeligt sprog vigtigt.

Der er ikke lovkrav om at udarbejde en kvalitetsstandard for alkoholbehandling, som der er for stofmisbrugsbehandling. Da indsatserne i Rusmiddelcenter Aabenraa på alkohol- og stof-behandlingsområdet er nært forbundne, omfatter denne kvalitetsstandard både alkohol- og stofmisbrugsbehandling.

Kvalitetsstandarden indeholder, udover serviceniveauet, en beskrivelse af, hvad borgeren kan forvente i forløbet i forhold til frit valg, behandlingsgaranti og individuel tilpasning af alkohol- eller stofmisbrugsbehandlingen. Derudover er der en beskrivelse af de metoder, der bliver anvendt i behandlingen.

Et lovmæssigt krav til en kvalitetsstandard er, at der skal indgå kvalitetsmål med det formål at sætte retning og systematik for indsatserne samt at styre og forbedre disse, så kvaliteten i rusmiddelbehandlingerne kan forbedres. Ved at følge op på kvalitetsmålene kan der vurderes på, om forbedringsindsatserne har den ønskede effekt, og om de skaber værdi for målgruppen, der modtager behandling i Rusmiddelcenteret.

Kvalitetsstandarden indeholder også konkrete oplysninger om f.eks. rusmiddelcenterets åbningstider og telefontider. Generelt opleves der i praksis, at centrets åbnings- og telefontider matcher efterspørgslen.

Forslag til Kvalitetsstandard 2026 og 2027, der erstatter den gældende kvalitetsstandard, er opdateret og ændret væsentligt i form.

Lovgrundlag

Serviceoven § 101 og § 107 og Sundhedsloven § 141 og 142

Høring/udtalelse

Der er bilagt høringssvar fra Handicaprådet.

Sagen afgøres i

Byrådet

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at forslag til kvalitetsstandard for rusmiddelbehandling 2026-2027 godkendes.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 03-02-2026

Anbefales godkendt.

Bilag

Forslag til kvalitetsstandard 2026-2027 for rusmiddelbehandling.WT-2

Høringssvar fra Handicapråder vedr. kvalitetsstandard for rusmiddelbehandling 2026-2027

Punkt 15: Drøftelse af kriterier for tildeling af Sundhedsfremmemærket

26/1979

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at udvalget orienteres om Aabenraa Kommunes Sundhedsfremmemærke samt drøfter og beslutter, om der er behov for at justere eller udvide kriterierne for tildeling af Sundhedsfremmemærket.

Baggrund og historik

Aabenraa Kommunes Sundheds- og Forebyggelsesudvalg vedtog i 2023 oprettelsen af et sundhedsfremmemærke med fokus på at fremme sundhed og trivsel på arbejdspladser i Aabenraa Kommune. Formålet med Sundhedsfremmemærket er at anerkende og synliggøre gode sundhedsinitiativer, så de kan inspirere og motivere til yderligere sundhedsfremmende indsatser.

Sundhedsfremmemærket kan tildeles arbejdspladser beliggende i Aabenraa Kommune, herunder private virksomheder, selvejende institutioner og offentlige arbejdspladser. Ordningen er årligt tilbagevendende, og arbejdspladser kan ansøge om tildeling af mærket hvert år.

I 2025 blev Sundhedsfremmemærket tildelt 38 arbejdspladser i Aabenraa Kommune, repræsenterende både små og store arbejdspladser med forskellige typer af sundhedsfremmende initiativer inden for både fysisk og mental trivsel.

Vedlagt sagen er en oversigt over eksempler på sundhedsfremmende aktiviteter hos tidligere modtagere af Sundhedsfremmemærket.

Proces- og tidsplan

Processen for Sundhedsfremmemærket skitseres her overordnet, med fremhævelse af de tidspunkter, hvor Sundheds- og Forebyggelsesudvalget aktivt deltager i beslutninger:

- Maj (udvalgsmøde): Godkendelse af køreplan for Sundhedsfremmemærket (udvalget træffer beslutning)
- Midt august – start oktober: Ansøgningsperiode samt markedsføring gennemføres af forvaltningen
- Start oktober: Ansøgningsfrist (forvaltningen modtager og registrerer ansøgninger)
- November (udvalgsmøde): Godkendelse af modtagere af Sundhedsfremmemærket (udvalget træffer beslutning)
- Slutningen af november: Reception og uddeling af Sundhedsfremmemærket med Sundheds- og Forebyggelsesudvalget som vært

Drøftelse – kriterier for tildeling

For at opfylde kriterierne for at få tildelt Sundhedsfremmemærket, skal arbejdspladsen være geografisk placeret i Aabenraa Kommune og have et eller flere sundhedsfremmende initiativer.

Forvaltningen lægger op til, at udvalget drøfter og beslutter, om der er behov for at justere eller udvide kriterierne.

Sagen afgøres i

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at orienteringen tages til efterretning, og

at udvalget på baggrund af drøftelserne beslutter, om kriterierne for tildeling af Sundhedsfremmemærket skal justeres, inden processen for dette års uddeling igangsættes.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 03-02-2026

1. at taget til efterretning.
2. at udvalget anmoder forvaltningen om at fremlægge et forslag til skærpede kriterier for tildeling af Sundhedsfremmemærket.

Bilag

Oversigt - eksempler på sundhedsfremmende aktiviteter hos tidligere modtagere af Sundhedsfremmemærket

Punkt 16: Orientering om sundhedspolitikken implementering

26/2032

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til at udvalget orienteres om implementering af Aabenraa Kommunes sundhedspolitik.

Kommunens sundhedspolitik "Sundt liv i trivsel" blev godkendt af byrådet i 2020 og skal medvirke til at skabe Det Gode Liv og opstiller en sundhedspolitisk vision: Aabenraa Kommune vil være et sundt og aktivt fællesskab for alle, der er kendt for lighed i sundhed, en markant forbedring af den fysiske sundhedstilstand i kommunen og en markant forbedring af borgernes mentale sundhed og trivsel.

Politikken opstiller målsætninger inden for de ni fokuspunkter, der opstår i kombination af de tre spor "fysisk sundhed", "mental sundhed" og "samarbejde om sundhed" med de tre overordnede ambitioner om, at Aabenraa Kommune vil skabe gode rammer for sundhed, fremme at kommunens borgere lever sundt og aktivt og hjælpe dem, når de rammes af sygdom. Sundhedspolitikken er vedlagt som bilag til sagen.

Konkret udmøntes sundhedspolitikken gennem en række temahandleplaner, der går på tværs af de politiske fagudvalg, og som skal omdanne sundhedspolitikken fokuspunkter til mål og indsatser og angive en tidsramme for arbejdet.

Kommunen har på nuværende tidspunkt syv temahandleplaner: Hygiejne, forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom, tobak, mental sundhed, fysisk aktivitet, kost samt rusmidler.

Temahandleplanerne er godkendt af byrådet og løber typisk over tre år og opstiller dels, hvad kommunen ser af udfordringer på området, samt hvad der allerede arbejdes med, og hvilke områder der ønskes styrket.

Ved revision af temahandleplanerne nedsættes en mindre arbejdsgruppe på tværs af forvaltninger, ligesom relevante politiske udvalg inviteres til at komme med udtalelser inden endelig godkendelse.

På mødet vil der som et eksempel blive taget udgangspunkt i temahandleplanen for rusmidler, der er vedlagt sagen.

Sagen afgøres i

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Indstilling

Social og Sundhed indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 03-02-2026

Taget til efterretning.

Bilag

temahandleplan-for-rusmidler-2025-2026

Punkt 17: Orientering om møde i Sundhedsråd Sønderjylland den 27. januar 2026

26/2337

Sagsfremstilling

Udvalget orienteres i denne sag om møde i Sundhedsråd Sønderjylland den 27. januar 2026.

På mødet var der følgende punkter:

1. Velkomst og præsentation
2. Orientering om det politiske arbejde i regionen
3. Orientering om økonomi i sundhedsrådene
4. Godkendelse af forretningsorden for det forberedende sundhedsråd
5. Status for delingsaftaler og horisontale samarbejdsaftaler
6. Drøftelse af politiske overleveringspapirer
7. Indledende drøftelse af sundhedsrådets visioner for arbejdet
8. Temadrøftelse af forventninger til arbejdet i sundhedsrådet
9. Drøftelse af Implementeringspartnerskabets tilbud til sundhedsrådsmedlemmer
10. Drøftelse af eventuel besøgsrunde
11. Mødekalender
12. Eventuelt

Referatet fra mødet er vedhæftet som bilag.

Sagen afgøres i

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,
at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 03-02-2026

Taget til efterretning.

Bilag

Sundhedsråd_Sønderjylland-Referat d. 27. januar 2026

Punkt 18: Gensidig orientering

25/29536

Sagsfremstilling

- Besøg fra KL's Sundheds- og Ældreudvalg den 5. februar 2026.
- KL's Sundhedskonference den 24. februar 2026.

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at orienteringer tages til efterretning.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 03-02-2026

Taget til efterretning.

Punkt 19: Underskriftsside

25/29536

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at protokollen godkendes.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 03-02-2026

Godkendt.